

Krajské kolo Biologickej olympiády
kategórie E „Poznaj a chráň prírodu svojej vlasti“ (61. ročník)
školský rok 2018/2019
Písomný test – odbornosť botanika

1. Zakrúžkuj fotografiu vodného toku, na ktorom sú podľa tvojho názoru lepšie podmienky pre život živočíchov a rastlín a podčiarkni všetky prospešné vlastnosti, ktorými prirodzené brehové porasty pomáhajú fungovaniu prírody.

Brehová vegetácia koreňmi čistí znečistenú vodu.

Brehové porasty zavadzajú vo výhľade.

Rastliny čistia vzduch.

Porasty vodných a vlhkomilných rastlín zabraňujú odnášaniu pôdy.

Brehové porasty spomaľujú odtok vody z krajiny.

Dreviny na okraji vôd poskytujú potravu a úkryt veľkému množstvu živočíchov.

Stromy v okolí vôd najlepšie poslúžia, keď sa použijú na výrobu záhradného nábytku alebo na výrobu reklamných letákov.

Brehové porasty spôsobujú záplavy.

Brehové porasty robia našu krajinu rozmanitejšou a krajšou.

Rastliny ochladzujú prostredie prostredníctvom odparovania vody z povrchov svojich listov.

Stromy robia neporiadok svojimi opadanými listami a polámanými konármi.

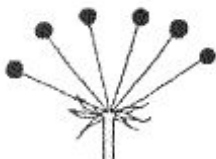
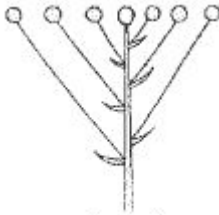
Vodné rastliny spôsobujú alergie a mali by sa ničiť.

2. Napíš slovenský názov rastliny, ktorej plod je znázornený na fotografii.

a) © Miloš Anděra www.naturfoto.cz	b) © Dana Michalová	c)
--	--	---

3. Prirad' uvedené rastliny k správne mu typu súkvetia, ktoré reprezentujú:

ostrica štíhla, jazyčník sibírsky, dvozub ovisnutý, prvosienka pomúčená, rojovník močiarny,
barička močiarna, veronika potočná

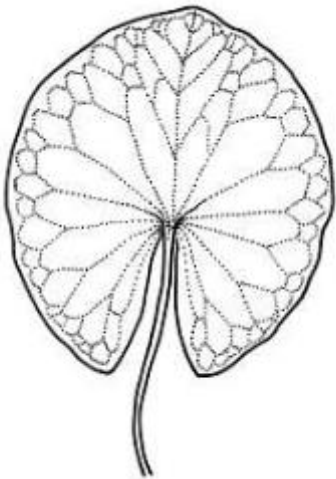
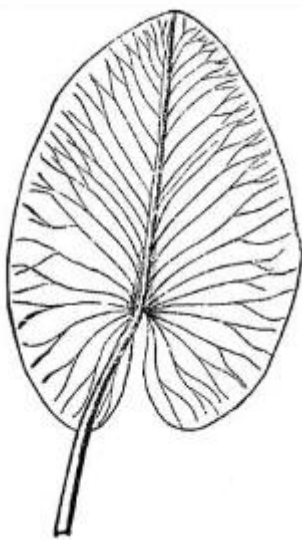
a)	b)	c)	d)	e)
				
klas	okolík	úbor	strapec	chocholík

4. Napíš slovenský názov rastliny, ktorú opisuje nasledujúci text:

Ide o jedovatú rastlinu, ktorá rastie na zaplavovaných pôdach v blízkosti tokov a v rôznych typoch mokradí, napríklad v zarastajúcich mŕtvych ramenách a na dne vypustených rybníkov. Podzemok má plazivý a delený na články. Je to trvác a rastlina, dorastá do výšky 30 až 150 cm. Všetky stonky má duté. Tvorí výtrusnicové klasy vajcovitého tvaru na krátkej stopke. Spóry jej dozrievajú v lete. Jej vedecké druhové meno je *fluviatile*.

Ide o:

5. Rozlíšiť kvety lekna a leknice nie je ťažké. Skús však správne určiť , ktorý list patrí leknici žltej a ktorý leknému bielemu. Vpíš do tabuľky k obrázku spodnej strany listu ten správny slovenský názov rastliny.

a) žilnatina listov je pri bočných žilách sieťovito spojená	b) bočné žily sú rozkonárené a navzájom nie sú spojené, končia pri okraji listu
	
a)	b)

6. Na fotografiách sú vyobrazené dva druhy tučníc. Zakrúžkuj obrázok tučnice obvyčajnej. Napíš, do akej čeľade patrí rod Tučnica (napíš slovenský a vedecký názov čeľade).

a) 	b)
--	---

Čeľad':.....

7. Zorad' nasledujúce kategórie ohrozenosti podľa červeného zoznamu vzostupne, od tej najmenej ohrozenú až po tú, ktorá zahŕňa rastliny najviac ohrozené (prvá v riadku bude najmenej ohrozená kategória, posledná tá, v ktorej sú rastliny najviac ohrozené vyhynutím).

- a) kriticky ohrozený druh
- b) zraniteľný druh
- c) najmenej ohrozený druh
- d) ohrozený druh
- e) takmer ohrozený druh

V vzostupnom poradí ohľadom ohrozenosti: 1.____, 2.____, 3.____, 4.____, 5.____

8. Popíš spôsob „lovu koristi“ u rosičky okrúhlostej.

9. Zakrúžkuj z možností tie správne, aby opisovali spoločné vlastnosti , ktoré majú tieto dve zobrazené rastliny:

	
a) obidve majú čierne plody	
b) obidve majú vždyzelené listy	
c) sú to liečivé rastliny (pomáhajú pri odkašliavaní)	
d) rastú na rašeliniskách	

10. Podčiarkni chránené druhy rastlín:

červenavec plávajúci, kosatec žltý, nátržnica močiarna, žaburinka menšia, rojovník močiarny, kotvica plávajúca, prvosienka pomúčená, starček barinný, jazyčník sibírsky, vachta trojlistá, leknovec štítnatý, tučnica obyčajná, bublinatka obyčajná, rožkatec ponorený, roripa obojživelná, močiarka vodná, ostrica štíhla, lekno biele, iskerník plazivý, čistec močiarny, marsilea štvorlistá, salvínia plávajúca, diablík močiarny, pálka úzkolistá, záružlie močiarné, praslička riečna, šípovka vodná

11. Vysvetli význam pomenovania roripy obojživelnej, prečo dostala druhové meno obojživelná?

12. Vyber správne tvrdenia o pálke úzkolistej:

- a) je to jednoročný druh pálky
- b) rastie len na rašeliniskách Oravy, Liptova a Spiša
- c) má plazivý podzemok a plody nažka
- d) tvorí veľké množstvo drobných kvietkov
- e) súkvetie tvoria dva šúľky, horný je samčí a dolný obojpohlavný
- f) súkvetie tvoria dva šúľky, horný je samčí, dolný samičí a medzi nimi je medzera

13. Ktoré z nasledujúcich rastlín môžeme nájsť rásť na rašelinisku, zakrúžkuj obrázok a napíš pod neho slovenský názov rastliny:

a)

b)

c)

d)